

Martha

Lärarhandledning för gymnasiet

CIRKULÄR I VARDAGEN

Bakgrundsmaterial

Marthaförbundets podd om cirkulär ekonomi (40 min)
Hittas på Soundcloud: Marthaförbundet och under QR-koden .

Arbetsblad

Separat arbetsblad kring cirkulär ekonomi. Dela gärna ut före gruppen lyssnar så att alla kan bekanta sig med frågorna och vid behov göra anteckningar. Arbetsbladet fylls i individuellt medan man lyssnar eller efter att man lyssnat klart. Man kan med fördel ge det som läxa och diskutera genom uppgiften efteråt i klass eller mindre grupper.

Diskussionsfrågor

Varför köper vi så mycket grejer? Vad är det som driver vår konsumtion?

Är vår konsumtion inifrån- eller utifrånstyrd? Varför fokuserar en så stor del av vår konsumtion på nya saker, när det redan finns så mycket begagnat? Vad tänker vi kring att äga, låna, hyra och dela? Vad borde man till exempel kunna låna på biblioteket? Vad kunde du tänka dig att deloäga?

Matsvinnet är ett problem i den linjära ekonomin och eftersom en tredjedel av matsvinnet uppstår i hushållen så är ju det här något de flesta av oss kunde tänka mer kring. Vad tror du slängs mest i ditt hushåll? Varför?

De fem vanligaste anledningarna till att vi slänger mat är 1) Maten har ruttnat eller möglat, 2) Datum har gått ut, 3) Rester på tallriken, 4) Man har kokat för mycket mat, 5) Man vill inte äta samma mat (rester) Känner du igen dig i något av detta? Hur kan vi minska vårt matsvinn? Hur kan vi minska matsvinnet i matbutiker och restauranger?

Kreativitet ses som en önskvärd egenskap inom den cirkulära ekonomin. Vad skulle ni ge för lösning till följande fakta?

- En bil står i medeltal oanvänd 92 % av tiden
- En bormaskin används 8 min under sin livscykel
- Finländaren producerar 13 kg textilavfall per år
- Nästan en tredjedel av maten som produceras i världen slängs bort

Diskussionsfrågor

Det cirkulära tänkandet behöver bli en naturlig del av vår vardag.

Diskutera följande situationer:

- Hur kan du ordna en hållbar fest?
- Är det okej att ge begagnade presenter?
- Kunde ni vara mer hållbara i er hobbyverksamhet? Hur?
- Hur kan vi minska den mängd skräp vi förorsakar under en vecka?

Det handlar mycket om att förändra våra attityder. Hur kan vi förändra våra attityder gentemot:

- konsumtion
- reparationer
- klädvård
- sopsortering
- matsvinn
- begagnat
- att slänga skräp i naturen

Grupparbete

Välj ett av följande ämnen, sök mer info om ämnet och lär de andra.

Avfallshierarkin (5 R) / Zero Waste / Klädvård / Slow Fashion / Matsvinn / Delningsekonomi / Återvinna elektronik /

Din uppgift är att sälja ett begagnat klädesplagg eller elektronik vidare. Hur utformar du annonsen? Vad skall du tänka på? Via vilka kanaler går du? Vilka saker behöver du kunna? (Denna uppgift kan med fördel även göras på ett annat språk)

Förslag på material

Vetamix -sök på "Cirkulär ekonomi"

Sitras livsstilstest : <https://livsstilstest.sitra.fi/>

Youtube : Finlands svenska marthaförbund (klädvård mm)

Kuluttajat kiertotaloudessa (pdf) Miljöministeriet 2023

www.miljo.fi. (Miljöförvaltningens hemsida)

www.kunskapsrummet.se (Mobilbroschyren_online pdf)

<https://urplay.se/program/233602-kort-om-ekonomi-cirkular-ekonomi>